

Версії

Переможець «Ялтинського літа» –
буковинець

Вихованець Заслуженої артистки України Марічки Лобурак (дует «Скриня») Павло НАЖИГА виборов першу премію Міжнародного конкурсу-фестивалю обдарованих дітей «Ялтинське літо 2009».

№27 (287) 3.07 - 10.07.2009 року

Астропрогноз на
липень

2

Планета – це те, що ми
з нею зробили

5-8

Смерть у банці

10

Сканворд,
гороскоп, афіша

11

Життя починається з
ЛЮБОВІ

12

Ой на Івана, та на Купала...



... шукайте свою долю

АНОНСИ

WEST UKRAINE 11 ЛИПНЯ початок о 18⁰⁰

NATURAL SELECTION М. СНЯТИН вул. Баронська по вказівкам від НК "СССР"

UNDERGROUND VOL.4

D. RAMIREZ АНГЛІЯ [Slave Recordings | Toolroom | Azuli | Four-Twenty | Lot 49]

ALEX BAU НІМЕЦЬЧИНА [Credo | CLR | Sino | alexbau.de]

MAX NRG ЛЬВІВ [Funkmasters | dnbsession music]

ДВІ СЦЕНИ: UNDERGROUND & ALTERNATIVE
 MA-GOOCH • SERGEY STYLE • OCSID • WEBBER
 DANILOVSKY • VLADIMIR COMPASS • ANTON PUGACHEV
 UNDERSOUND • GREY • SANCHEZ
 NEMO K • RGD • JACK SPARROW • STALIN
 MC MALI

ТЕЛЕПОРТ: 096 27 18 00 ВХІД - 80 ГРН. З ФЛАСКОМ - 70 ГРН.
 м. ЧЕРНІВЦІ, пл. ТЕАТРАЛЬНА, ПОПЕРЕДНІЙ ПРОДАЖ КВИТКІВ:

ГЕНЕРАЛЬНІ ІНФО-ПАРТНЕРИ: ІНФО-ПАРТНЕРИ: ЗА ПІДТРИМКИ:

Соціальні послуги – з ярмарку

Вирішувати соціальні проблеми людям допомагають громадські організації. Цієї суботи у Центральному парку культури та відпочинку від 12.00 до 16.00 триватиме ярмарок соціальних послуг «Допомога людям». Участь візьмуть понад 30 організацій. Тут пропонуватимуть соціальні послуги, нададуть гуманітарну допомогу тим, хто цього потребує, нагодують безкоштовним обідом і дадуть розім'ятися на спортивних заходах.

За словами Олександра ДОВГАНІЧА, директора обласного центру соціальних

послуг для сім'ї, дітей та молоді, допомога людям буде ефективнішою, коли вони не боятимуться звернутися зі своєю проблемою до громадських чи державних організацій. До того ж потрібно розробити пакети соціальних послуг для різних категорій людей – інвалідів, пенсіонерів, безробітних тощо і об'єднати всі організації задля допомоги людям.

Ініціатори заходу планують проводити такий ярмарок кілька разів на рік і сподіваються, що наступного разу (а саме – на День міста) організації-учасниці побільшає.

Любов КАФАНОВА, «Версії»

матріархат

Дефіцит чоловіків

За інформацією Держкомстату, станом на 1 січня 2009 року кількість населення України становила 45 млн 963 тис. 359 осіб. Станом на 1 січня 2008-го було 46 млн 192 тис. 300 українців. При цьому жінок в Україні на 3,6 млн. більше, ніж чоловіків. У містах живе 31,3 млн., у селах – 14,6 млн. людей.

ПОДАТКИ

Мільярдерів немає?

2008-го в Україні не зареєстровано жодного випадку отримання доходів на суму понад 1 млрд. грн, повідомив заступник голови **Державної податкової адміністрації України Сергій ЛЕКАРЬ**. Загальна сума задекларованих доходів українців – 22,1 млрд. грн. Валові доходи, які перевищують 1 млн. грн, задекларували 13 тис. громадян, а чистий – 7423 чоловіка. Найбільший дохід, який отримав громадянин України у 2008 році, становить понад 600 млн. грн. Найбагатші – жителі Києва, Дніпропетровська та Донецька.

пресо-цид

Ціна слова зростає

Завдяки «Укрпошті», газети та журнали стають розкішшо

Від 1 січня 2010 року тарифи на приймання і доставку друкованих засобів масової інформації за передплатою зростуть у середньому на 28%. Нові тарифи затверджені наказом Міністерства транспорту і зв'язку України №665 від 10 червня.

На 27,9% зростуть тарифи на приймання передплати на один абонемент. Крім того, вартість доставки одного примірника газети формату А3 на 4 сторінки зростає на 28,4% і становитиме 11,61 грн, а доставка одного примірника журналу за кожні повні або неповні 50 грамів ваги зростає також на 28,8% – до 46,44 грн.

Зрозуміло, видавцям доведеться врахувати тарифи при формуванні цін на періодичні видання на 2010 рік, тож читачам варто готуватися до зростання цін на газети та журнали або ж дивитися новини і освоювати інформаційні простори Інтернету.

3-10 липня

Дошкулятимуть зливи

- 3 липня вночі +15 - +17°, вдень +28 - +30°...від зливи не втечеш...
- 4 липня вночі +17 - +20°, вдень +25 - +27°... і дощ, і сонце...
- 5 липня вночі +17 - +19°, вдень +25 - +27°... засмагайте на здоров'я!
- 6 липня вночі +19 - +21°, вдень +27 - +30°...гайда на шашлик!
- 7 липня вночі +18 - +20°, вдень +27 - +31°... хмарно, але спека...
- 8 липня вночі +19 - +21°, вдень +25 - +28°...знову полле...
- 9 липня вночі +19 - +20°, вдень +23 - +25°...наскочить злива...
- 10 липня вночі +16 - +19°, вдень +20 - +25°...готуйтеся змокнути...



Світ

Капела хрестиком

Канадійка Джоанна Лопяновскі-Робертс за 8 років вишила хрестиком зменшену копію розпису стелі Сікстинської капели. Щоби повторити усі деталі шедевра, майстрині знадобилося 628296 стіжків і 2872 години роботи. Вишивальниця навіть книгу видала: «Слідами Мікеланджело: Сікстинська капела хрестиком».

Святий Павло в Римі

Папа Римський Бенедикт XVI оголосив: знайдені останки апостола Павла. Дослідили саркофаг під вівтарем римського собору Св. Павла. У саркофазі знайшли людські кістки, що відносяться до I-II ст. н. е. На думку понтифіка, оскільки храм названий на честь того, хто похований під його склепінням, то це — останки апостола Павла.

Чоловіки – слабаки!

Дослідження Каліфорнійського університету довели: у скрутні часи народжується набагато менше хлопчиків. Учені пояснюють: під час сильного стресу жіночий організм позбавляється найслабших і «хворих» ембріонів. Саме з таких і народжуються чоловіки. Однак ті, які все ж побачили світ, вирізняються міцним здоров'ям і довголіттям.

Повна анестезія...

Наймолодшому в світі курцеві всього... 2,5 року. Палити китайський малюк на ім'я Лян Лян почав ще рік тому. Дитя викурює вже по пачці цигарок на день. Шкідлива звичка у малого з'явилася «завдяки» батькам. Дитячко народилося з грижею, але робити операцію в «ніжному» віці небезпечно. Тож цигарки використовують як знеболувальне...

Упіймай пірата!

У Росії з'явився новий вид екстремального відпочинку для небідних. У повному озброєнні океанські лайнери класу люкс курсують уздовж узбережжя Сомалі в пошуку піратських кораблів. «Розвага» коштує всього... \$6 тис. на день. Якщо пірати «клонуть» на наживку, їх зустрінуть вогнем з гранатометів, кулеметів

і ракетних установок. За додаткові \$8 на день клієнт може спробувати кулемет. Пасажирів охороняє команда колишніх спецназівців. Яхти курсують між портами Джібуті в Сомалі і Момбаса в Кенії. Щоби привернути увагу піратів, лайнери спеціально проходять близько до берега зі швидкістю близько 9 км/год.

Україна

Пам'яті Майкла...

У Запорізькій облраді виникла ініціатива назвати село на честь короля поп-музики Майкла Джексона. Пропозиція обговорювалася на засіданні однієї з фракцій. Перейменувати на «Джексон» хочуть село Октябрське Токмацького району Запорізької області.

Неоархеологія

У Луцьку на проспекті Свободи робітники копали колодезь для прокладання кабелю, а викопали... бюсти Сталіна і Максима Горького та ще кілька пам'ятників, які неможливо упізнати. Тепер мерія думає, як витягти і куди подіти «археологічні знахідки». Тим часом, місцеві жителі вже розтягли частину бюстів.

Голі «бігуни»

14 чоловіків і 1 жінка днями пробіглися голими центром Львова, вимагаючи припинення економічної кризи. «Зацінити» акцію зібралось майже 1200 людей. Усі вони отримали від «бігунів» презервативи. Торік любителі побігати голяка в самих протигазах вимагали від влади відправити на Марс мера Черновецького.

Вік живи – вік учись

Найстарша в Україні студентка, 83-річна Галина Чернова успішно здала сесію і перейшла на II курс Кримського інституту економіки та господарського права. Усі іспити вона здала на «тверду» четвірку. Бабуля освоїла ноутбук і китайську гімнастику, а на канікулах збирається провідати онука у Москві.

Ловись крокодиличик...

У ставку біля виробничих будівель ВАТ «Лукойл-Одеський нафтопереробний завод» місцеві рибалки несподівано побачили 3-метрового крокодила, який виповзав з водоїмища. Туди негайно прибули рятувальники. Незабаром вололази підтвердили: у ставку, на північно-західній

околиці міста, дійсно завелися рептилії: хтось з любителів екзотичної живності випустив у ставок двох алігаторів: одного завдовжки три метри, іншого – півтора. Охороняти водойму довелося мільйонерам. Щоби впіймати хижака, розставили майже 200 м сіток. Під ранок у них заплуталася 9-річна кайманиха завдовжки 172 см. Другого крокодила поки не знайшли.

Буковина

«Непристойна» пропозиція

У відзначенні Дня міста-побратима Сучави взяла участь делегація з Чернівців. Микола Федорук запропонував Сучаві започаткувати так зване «твіннінг-партнерство», тобто схожими шляхами розв'язувати проблеми наповнення бюджетів, реформування ЖКГ та розвитку виробництва.

Попа замість Ромео

Генеральне Консульство Румунії у Чернівцях очолила жінка-дипломат Тетяна Попа. Це третій румунський консул у Чернівцях за 10 років існування Генконсульства. На прийом з нагоди 10-річчя консульства і представлення нового консула запросили лише представників державних та окремих румуномовних ЗМІ Чернівецької області.

Ще три власника

Три об'єкти комунальної власності приватизовано у червні шляхом викупу. Усі три об'єкти викупили фізичні особи. Зокрема, за 12 292 грн приватизовано гараж на провулку Нагірному, 7а, за 71 807 грн – нежитлові приміщення на вул. Головній, 103, за 115 855 грн – нежитлові приміщення на вул. Комарова, 9а/б.

Готелі працюють упівсили

У Чернівцях функціонує 19 готелів, загалом розрахованих на 1827 місць. 4 найбільших – «Черемош», «Буковина», «Турис» та «Київ» мають понад 50 номерів, інші 15 – так звані «малі» готелі. Всі готелі перебувають у приватній власності. Середньорічний коефіцієнт завантаження готелів – 40%.

Кожна дитина хворіє за двох

Чернівецькі школярі найбільше потерпають від порушень постави. На другому місці – очні патології, на третьому – шлунково-кишкові захворювання. Через поширення гострих вірусних інфекцій у Чернівцях кожна тисяча дітей хворіє 1600 разів. Про це

повідомив головний лікар міської дитячої поліклініки Іван Хорошенко. За його словами, очні захворювання у школярів зростають вдвічі. На це впливає освітлення, сидіння за партами і кабінетна система. Не зменшуються і вроджені патології, особливо захворювання нервової системи та вроджені хвороби ока.

астропрогноз на липень

Несподівані бажання? Дослухайтеся до них

Фінанси



Липень – не найкращий період для більшості знаків, з прибутком будуть хіба лиш Терези, коли правильно оберуть проект для вкладання грошей. Овни, Леви, Водолії та Риби відчуватимуть гостру нестачу грошей через зміни умов бізнесу, якщо не навчатися бути гнучкими. Уникнути нестатків Тельцям допоможе додатковий заробіток, а Ракам – уміння заощаджувати. Близнюкам, Дівам та Козерогам не слід долучатися до ризикованих справ або діяти навмання. Стрільцям

не варто двічі стригти одну вівцю, а Скорпіони мають триматися подалі від гральних автоматів.

Робота, кар'єра

Найкращий вихід для Овнів – перепочити, а Терезам як раз варто відкласти заплановану відпустку. Тельцям радимо відмовитися від закордонної



поїздки: ви потрібні на місці. Близнюкам, Ракам та Дівам рекомендується обережність у стосунках з партнерами: можуть трапитися некомпетентні або непорядні. Діви дратува-

тимуть оточення готовністю працювати до нестями, а Риби – несподіваною педантичністю. Левів та Водоліїв очікує драматичний поворот у кар'єрі: їхній статус «віситиме на волюшку». Скорпіонів може підвести комп'ютер, а Козерогів – неготовність донести свої ідеї до свідомості оточення. Бізнес Стрільців залежатиме від їхнього вміння виконувати рутинні дії.

Кохання, сім'я, оселя

У відпустці до Овнів може прийти ідея влатися до перетворення оселі. Романтичні пригоди Тельців та Близнюків можуть поставити під загрозу їхній шлюб чи тривалі стосунки. Доля Раків зміниться на краще, але зовсім не в той бік, куди вони очікують. Для Левів настане час виправляти давні помилки, у драматичній ситуації вибору можуть опини-



тися Стрільці. Серйозні випробування особистих стосунків очікують на Дів, Козерогів, Водоліїв та Риби. Романтичні стосунки Терезів опиняться на межі шлюбу, водночас рідня потребуватиме уваги.

На Скорпіонів чатують конфлікти з братами або сестрами.

Здоров'я

Середина літа для багатьох знаків – найкращий час для відпочинку. Овнам, Терезам, Стрільцям, Козерогам варто підлікуватися в санаторії.

Близнюкам та Ракам радимо всіляко уникати конфліктів.



Надмірна запальність у важливий для бізнесу момент може підвести Тельців, Водоліїв, Риби. Левам час позбавлятися шкідливих звичок. Для Дів існує ймовірність несподіваного діагнозу – або скасування попереднього. Скорпіонам краще уникати транспорту і всього, що пов'язане з технікою.

Алла ЧУЖИНСЬКА, астропсихолог, спеціально для «Версії»

кримінал

Смертельний бусик

Двоє буковинців продавали на Івано-Франківщині свої мікроавтобуси. Один продали, другий не пощастило. Отримана сума, \$13-800, «надихнула» на злочин іванофранківця, який нагодувався друзям у попутники та дорогою підсилав отрути до «Кока-коли». На щастя, на білий бусик край дороги звернули увагу коломийські ДАІ-шники. У потерпілих не було жодного документа, але їхні особи встановили за номером мікроавтобуса. Самі вони деякий час не тільки не пам'ятали, що з ними сталося, але й не впізнавали рідних. Та, прийшовши до тяти, допомогли правоохоронцям скласти фоторобот, за яким злодія невдовзі затримали.

10 тисяч за засмагу

Чемпіонкою серед потерпілих від крадіжок можна визнати 37-річну чернівчанку, яка примудрилася взяти з собою на пляж 300 грн, дорогу мобільку та золотих прикрас на кілька тисяч. Усе це майно прихопили її сусіди по відпочинку, 35-річна чернівчанка з 38-річним чоловіком. Злодіїв затримано з речовими доказами.

Авта без правил

У Бочківцях на Хотинщині з вини 34-річної власниці «шістки» загинув мотоцикліст, 21-річний житель Малинців. Хлопець помер дорогою в лікарню.

У такій же ситуації 33-річний чернівчанин на «Фольксвагені» спричинив численні травми 18-річному водію моторолера, мешканцю Боян.

І раптом дерево...

У Драніці Новоселицького району 21-річний мешканець Костичан наїхав «Маздою» на дерево. Пасажирка «Мазди» зі струсом головного мозку, рваною раною голови доставлена до ЦРЛ.

Дерево на узбіччі стало на заваді 26-річному власнику «Москвича» з Юрківців на Заставнівщині, коли він проїжджав через Ваславівці того ж району. Тепер лікує численні травми голови.

Збив та зник

48-річного чернівчанина на пр. Незалежності на смерть збив «Мерседес», який зник з місця пригоди. Правоохоронці вираховували і за скоєне затримали власника, 29-річного місцевого жителя.

За матеріалами СЗГ УМВС у Чернівецькій області

Буковина вже має «Культурний ландшафт»

і матиме... Дім національностей

Асоціація етнічних громад «Культурний ландшафт», яка торік об'єднала національно-культурні товариства краю – вірмен, білорусів, азербайджанців, росіян, молдован, узбеків, корейців тощо, під час цьогорічної червневої зустрічі затвердила програму «Магістраль толерантності» з гармонізації міжетнічних та міжкультурних відносин і профілактики проявів ксенофобії, а також прийняла Декларацію про співпрацю національно-культурних товариств області з реалізацією цієї програми. Попередньо відбулося обговорення документів, які подані на розгляд обласної та міської рад.

Учасники зібрання проголосили гаслом своєї діяль-

ності КУЛЬТУРУ МИРУ. До її втілення запрошуються всі етнічні громади, в тому числі українці.

Як пояснив В'ячеслав ІЛЬЮК, голова виконкому Асоціації «Культурний ландшафт» і член вищої ради Всеукраїнського об'єднання «Співдружність», під культурною миром розуміється світ без насильства й агресії. «А стати таким він зможе лише тоді, коли люди навчатись слухати й чути одне одного, визнаючи за опонентом право на свою, відмінну від їхньої власної, точки зору. Культура миру – це культура розв'язання конфліктів, спрямована на перехід від логіки сили й страху до етики ненасильства, до логіки розуму і взаємної поваги, це толе-

рантність, взаєморозуміння й довіра. Зрештою, тільки на цьому має будуватися майбутнє людства: від культури миру через діалог культур до світу культур», – наголосив він.

Для реалізації цих завдань етнічні громади і об'єдналися. В недалекому майбутньому вони планують заснувати позашкільний навчальний заклад «Культурно-освітній центр національних меншин» і Чернівецький Дім Національностей на базі інвестиційного проекту ТОВ «Ренесанс» з реконструкції будинку на вул. Кобилянська, 51-53. Там прийматимуть культурних, громадських діячів і дипломатів.

Вл. інф.

інформує облрада
Депутати стурбовані заборгованістю перед перевізниками

Глибоке занепокоєння через можливе загострення соціальної напруги у випадку непогашення заборгованості за пільгові перевезення громадян висловили депутати крайового парламенту під час обгово-

рення питання про стан виконання обласного бюджету за І-й квартал 2009 року на 29-й сесії облради. Враховуючи соціальну значущість та громадський резонанс цієї проблеми, депутати звернулися до Кабміну, на-

голосивши на необхідності забезпечення своєчасного фінансування з Держбюджету відповідної субвенції, за рахунок якої здійснюватиметься компенсація за пільговий проїзд окремих категорій громадян.

Депутатська комісія вивчає земельну суперечку на Сокирянщині

Про конфліктну ситуацію, що виникла між Новодиністровською міською та Ожівською сільською радами Сокирянського району довкола адміністративних меж цих населених пунктів, йшлося на 29-й сесії облради. Депутат Володимир ЦВЕТКОВ по-

інформував колег про факти самовільного використання Новодиністровської міською радою земель на території Ожівської сільради і звернувся з проханням до ОДА та прокуратури області дати офіційне роз'яснення стосовно ситуації, що склалася. Народні

обранці підтримали запит свого колеги і вирішили створити тимчасову контрольну комісію з вивчення питання неузгодженості адміністративних меж двох зазначених населених пунктів. Головою комісії сесія обрала Володимира ЦВЕТКОВА.

Сесія висловила «за» створення національного парку «Черемоський»

29-та сесія Чернівецької облради дала згоду на створення НПП «Черемоський» у межах адміністративного підпорядкування Путильської райради з адміністративно-управлінським центром на території Путильського району за рахунок територій лісового фонду ДП «Путильський лісгосп» та Кар-

патського держспецлісгоспу АПК. Депутати крайового парламенту рекомендували держуправлінню охорони навколишнього природного середовища в Чернівецькій області звернутися з клопотанням до Міністерства охорони навколишнього природного середовища про створення парку «Че-

ремоський» з обов'язковим працевлаштуванням працівників лісництва, які увійдуть до складу парку, залученням жителів населених пунктів, розташованих на його території та прилеглих до неї, до проведення санітарних рубок у парку, а також за умови передбачення фінансування будівництва лісових доріг.

ПОГЛЯД



ЛЮДМИЛА ЧЕРЕДАРИК

Розплата: їли полонені краще

Українці нині харчуються значно гірше, ніж полонені німці під час війни. Останні за місяць отримували понад кіло м'яса, 7 кг риби, тоді як пересічний українець може собі дозволити, виходячи з можливостей офіційного споживчого коштика, лише 300 г м'яса на місяць та 1 кг риби. Він навіть хліба сьогодні вдосталь не має. Цю тезу озвучив на сесії ВР один із нардепів-комуністів, вимагаючи підняття мінімальних пенсій, зарплат і прожиткового рівня.

Та кому від цього стане краще? Ну, надрукують паперові гроші, а далі? Держава ж, окрім кількох великих базарів та мережі супермаркетів, нічого не має. Без сліз і не згадати про ті потужні стартові можливості, що їх мала Україна майже 20 років тому. Чи не найкращі на пострадянському просторі. Та, що було – загуло. Сьогодні не маємо ні сучасної промисловості, ні сільського господарства... Навіть унікальний на всю Європу кременієвий завод у Запоріжжі знищили, а він міг би давати валюти до бюджету більше в десятки разів, ніж увесь гральний бізнес.

Чому так сталося? Напевне, розплачуємося за свою захланність і недержавність. Бо звикли українці мислити категоріями власної хати й кишені. От і розплачуємося – з часів Хмельницького, який пішов на союз з Росією через обмеженість своїх гетьманів та полковників, які власноруч шматували Україну. Останні ж десятиліття продемонстрували жадібність керівництва, яке розтягло собі на хатки, ресторани та магазинчики величезні фабрики та заводи, знищило колективне сільське господарство, сплюндрувало землю. Хоч її екологічно чистими плодами можна було нагодувати всю Європу та розбагатіти до рівня шейхів. Але щоб жити по-людськи, вчить історія, треба переглянути власне світобачення: не красти і не дербанити громадське, не заздрити й любити ближнього, працювати на спільне благо. Тільки так у державі щось може змінитися. На краще.

...Плюс фірташизація всієї України

Янукович і Ющенко взяли до виборчих перегонів замість боротьби з кризою

Ідея об'єднати країну перед обличчям світової кризи, яку так наполегливо та натхненно виношувала Юлія Тимошенко, вмерла. Точніше, її поховали. Одним із могильників єднання політичних сил України став її президент Віктор Янукович. Про це він сам із неприхованим задоволенням проголосив на останній прес-конференції. Але, за інформацією авторитетного джерела, що має доступ до таємниць влади, існує ще одна постать, яка незгірше яйця намагалася налякати лідера Партії регіонів Віктора Януковича. Це той самий Дмитро Фірташ. Як подіймають, він активно спілкувався з Януковичем і Ющенком, лякаючи їх тим, що єднання з Тимошенко — це біда для них. Насправді, пан Фірташ перекладав тут усі із хворобі голови на здорову: Юлія Тимошенко поставила хрест на його власних оборудках із сумнозвісним «РосУкрЕнерго». Тож усі заходи цього бізнесмена були нічим іншим, як банальною помстою жінці з косяку. І Україна з її політичною та економічною кризою ні до чого.

Цього разу Дмитро Фірташ виграв: широка коаліція не створена. Хоча радіти йому зарано. Юлія Тимошенко збирається продовжувати консолідаційні зусилля: — Те, що не сталося об'єднання всіх політичних сил в одну команду для захисту країни від кризи, — це погано. Але я не припиню працювати над тим, щоб рано чи пізно, але обов'язково це відбулося, — сказала вона. Більше того, Тимошенко продовжить свій хрестовий похід проти двовладдя в країні, яке наступило після змін у Конституції, а також нестиме й надалі відповідальність за стан справ у країні.

Прем'єр-міністр уже сьогодні, аналізуючи вчинок головного регіонала, припускає, що Віктор Янукович виїхав з переговорного процесу щодо створення

коаліції ще й через невпевненість у своїй перемозі на виборах президента: — Вихід Партії регіонів з переговорного процесу і при цьому фальшиве й незаслужене перекладання всієї відповідальності на партнерів свідчить, що честі в політиці немає. Може, хтось думає, що Янукович виправився і думає про країну... але, на жаль, збереглися «кидки», — обурюється глава уряду.

— Думають, що кинули БЮТ, кинули Тимошенко. А я хочу сказати, що кинули країну брудною кампанією, яка була влаштована на фоні нормального переговорного процесу, — заявила вона. — Янукович сам сказав це у своїй заяві: «Страшно брати відповідальність за кризу на себе перед відкритими президентськими виборами». От і всі пояснення. Плюс бажання обмежити доступ на відкриті виборчу кампанію. Бо гарантованої перемоги на виборах Конституція не давала, — заявила Тимошенко. Вона додала також наступне: — Це страх політиків, які очолюють політичні сили, брати на себе відповідальність за кризу, за її подолання, за непопулярні рішення. Вони зайняли позицію «неважливо, що буде з країною, а я борюся за свої рейтинги». І все скинули на мої плечі. Нічого, я витримаю. І хто би що не волав, криза буде подолана.

Дійсно, Юлії Тимошенко не позаздрити. Мало того, що вона є жінкою в політиці, тримає на собі тягар боротьби з кризою, та ще й оточують її такі неадекватні чоловіки, як Янукович і Ющенко. Перший усього лякається, а другий без жодних приводів впадає в істерію. Юлія Володимирівна переконана в наступному: якби не позиція Віктора Ющенка, в країні була б єдність політичних еліт: — Ми довели б цей процес до логічного завершення, коли б у Президента не було істерії, — наголошує Тимошенко.

Тепер, через «Я» та «Ю», які ще до недавня сиділи на газовій трубі Фірташа, Україні доводиться думати не про налагодження економічного життя, а про чергові виборчі перегони. Юлія Тимошенко їх не боїться. Вона вже назвала своїм головним конкурентом на президентських виборах Віктора Януковича і впевнена у своїй перемозі: — Ми чітко визначилися, що йдемо на президентську кампанію. Я особисто буду брати в ній участь, — заявила вона. — Безумовно і беззаперечно, моїм головним конкурентом на виборах буде Віктор Янукович. Ще від 2004 року зрозуміло, що наші команди конкурують і саме між нами буде розгортатися боротьба за перемогу в президентській кампанії, — стверджує Прем'єр-міністр України. У цих словах можна побачити чіткий почерк Тимошенко. Хоча Президент Ющенко того ж дня на подібне запитання поради журналістам не хвилюватися за його подальшу долю і не оприлюднив-таки своїх намірів, Юлія Володимирівна публічно заявила про те, що планує.

Вона навіть обіцяє найближчим часом подати новий проект змін до Конституції, який закріпить парламентську республіку й всенародне обрання прем'єра: — Я матиму ще час довести, що парламентська форма правління більш жорстка, керована та гармонізована, ніж будь-яка інша. Тому що в президентській формі правління трапляється, що Президент не спирається на більшість у парламенті, а іноді він значно слабший, ніж прем'єр, обраний всенародно під час парламентських виборів, поіменно обраний і спирається на більшість, яка має можливість формувати владу», — запевнила Тимошенко.

За її словами, проект змін до Конституції від БЮТ містить 10 пунктів. Він передбачає реформу правосуддя,

зокрема, обрання суддів народом і створення для них дисциплінарних комісій. БЮТівські зміни до Конституції пропонують зміну квотного принципу формування Конституційного суду та ЦВК, масштабну реформу місцевих органів влади із передачею їм значних прав від центру.

Крім того, Генпрокуратурі залишать лише функції нагляду, а функції слідства будуть передані іншим правоохоронним органам: — Кожна силова структура зможе доводити справу до кінця без втручання ГПУ, — запевнила Тимошенко, нагадавши, що сьогодні багато справ, порушених МВС чи КРУ, не рухаються через блокування їх у прокуратурі.

Прем'єр обіцяє надати людям право безпосередньо звертатися до суду з вимогою порушити справу проти чиновника, а депутатів та інших можновладців позбавити недоторканості. Також Юлія Володимирівна хоче надати «безпрецедентно великих прав опозиції», зокрема, призначати керівництво і членів Рахункової палати, яка теж матиме право порушувати кримінальну справу.

— Упродовж президентської кампанії ми будемо пояснювати й захищати цей проект Конституції, щоб той бруд, який утворили навколо нашої політичної сили і особисто мене, було змити правдою і відвертістю в цих речах, — обіцяла Тимошенко.

Цікаво, що найближчим часом Юлії Володимирівні доведеться працювати за себе й «за того хлопця»: вести виборчу кампанію та підтримувати стабільність у державі. Це складно. Значно легше буде її опонентам, які отримують можливість критикувати та обіщати. Без жодної відповідальності. Але це вже — тема іншої бесіди.

Георгій ПУШКАШ

конкурс



Фонд Східна Європа, компанія «Telenor Group» і Посольство Фінляндії в Україні оголошують конкурс проектів

«Енергоефективність: місцеві партнерські ініціативи»

Мета конкурсу — залучення громади, влади та бізнесу до співпраці для покращення енергоефективності на місцевому рівні.

Завдання конкурсу включають:

активне залучення громадян у впровадження енергоефективних технологій; покращення якості послуг, що надаються громадянам місцевими органами влади;

запровадження технологій енергозбереження та використання альтернативних джерел енергії.

Проекти можуть містити (але не обмежуватися ними) наступні напрямки діяльності:

- аналіз можливостей енергозбереження та використання нетрадиційних джерел енергії, визначення економічної ефективності технологій; розробку програм підвищення енергоефективності;

- проведення інформаційних кампаній та освітніх заходів з енергоефективності, залучення ресурсів громад до здійснення

проектів енергозбереження; реалізацію пілотних проектів з енергозбереження та поширення кращих практик;

- створення засад, які забезпечуватимуть життєздатність проекту після закінчення фінансування.

До участі в конкурсі запрошуються: українські недержавні неприбуткові організації зі статусом юридичної особи у партнерстві з місцевими органами влади.

Географія конкурсу: Дніпропетровська, Львівська, Чернівецька області, АР Крим та м. Севастополь.

Максимальний розмір гранту — 200 тисяч гривень, максимальна тривалість гранту — 10 місяців.

Останній термін подання проектів — 30 липня 2009 року.

Докладна інформація про умови конкурсу та рекомендації стосовно підготовки проектів та бюджетів на сайті Фонду Східна Європа www.eef.org.ua

Тел. (044) 200-38-24/25/26/27

Контактна особа Тетяна БІЛЯВСЬКА.

кому нал

Бюджет України та повині збагатили шахраїв...

...але не надовго. Адже, за словами Георгія ПРОСКУРНЯКА, начальника УМВС України в Чернівецькій області, від початку нинішнього року викрито 102 злочини, 76 посадових і 52 тяжких та особливо тяжких.

Чимало охочих було нажитися й на повені. Оперативники викрили в цій сфері 39 злочинів, порушено 19 кримінальних справ.

Сума завданих збитків становить більше 6 млн. грн, з них відшкодовано 3 млн. грн. А ще 18 млн. грн не дали приборати до рук зловмисникам.

Гральний бізнес іде в підпілля?

Зашторені вікна та силуети людей побачили журналісти під час рейду в нібито закритих гральних закладах Чернівців. Тобто, незважаючи на те, що закон «Про заборону грального бізнесу в Україні» вже вступив у дію, гральні зали все ще приймають відвідувачів. Звісно, робиться це під-



пільно: впускають тільки «своїх» і «чорним ходом».

За словами Василя ПАРАЩУКА, заступника начальника УДСБЕЗ УМВС України в Чернівецькій області, вже проводяться оперативні заходи із закриття гральних закладів. Власники та орендарі таких приміщень уже демонтують обладнання.

Загалом, у Чернівцях 36 «утримувачів» грального бізнесу мали ліцензії, 70% з них — патенти на автомати. Усі гральні зали Чернівців — це лише філії. «Центральні точки» зосереджені у Києві, Дніпропетровську, Івано-Франківську тощо.

Любов ПЛАХІНА, «Версії»

Обережно – людина! Час вмикати клімат-контроль!

Зміна клімату і парникові гази... Дедалі більше небезпека: температура планети зростає. У тому, що змінюється клімат, науковці звинувачують людство.

Ми впливаємо на клімат, клімат – на нас

Це правда: кожен з нас впливає на клімат планети: готуючи ранкову чашку чаю, заливаючи повний бак на АЗС, купуючи маленьку симпатичну лялечку для любшої донечки у величезній пластиківій упаковці, засинаючи з увімкненим телевізором. А яким є цей вплив – мізерним, що не змінює загальної картини, чи навпаки? А чи можемо ми щось змінити?

Перш за все, варто нагадати, що занепокоєння довкола глобального потепління пов'язаний не стільки з тим, що температура на планеті зростає, скільки з темпами цього зростання. Відповідно, у повсякденних діях людини проблемним є не вплив на клімат, а рівень його: ці зайві, необґрунтовані і непотрібні кілограми парникових газів. Звідки ж їх стільки береться?

Перед початком індустріальної революції 1750 року концентрація вуглекислого газу (CO₂) в атмосфері становила 0,028%, а 2002-го – 0,037%.

До кінця нинішнього століття середня температура на планеті може піднятися на 60 градусів С, а концентрація CO₂ сягне 0,050%-0,095%.

За підрахунками вчених, у середньому кожен мешканець Землі виділяє 1,1 тону парникових газів на рік. Ні, це далеко не тільки той CO₂, який ми видихаємо та який просочується в атмосферу, коли відкриваємо пляшку мінеральної води. CO₂ міститься всюди: в нашій їжі, в нашому одязі, в комп'ютері, за яким я пишу цю статтю, в чашці кави, яка стоїть поруч...

Аби створити будь-яку річ, потрібна енергія. Виробництво енергії (особливо в Україні) поки що, на жаль, не обходиться без значних видів парникових газів – кількох вітроелектростанцій і сонячних батарей над ліхтарями в Острозі замало. Чим «брудніше» джерело енергії, тим більше CO₂ ховається в усіх наших придбаннях. Більше того, і транспортування супроводжується викидами парникових газів, тож маленький африканський банан тягне за собою набагато біль-

ше CO₂, ніж 10-кілограмовий херсонський кавун. Водневі, гелію- та електромобілі залишаються для нас або фантастикою, або, в кращому випадку, закордонною дивиною. Та й за кордоном їх не так вже й багато.

45 хвилин під душем – це занадто

Головні наші повсякденні внески до глобального потепління – використання електроенергії, транспорту, обігріву квартир, користування водою та утворення відходів. Як можна зменшити цей внесок? Виявляється, це водночас так само легко, як зменшити температуру в салоні автомобіля з клімат-контролем, і так само важко, як кинути палити. Але, тим не менш, це можливо!

Отже, електроенергія: освітлення домівок і офісів, живлення різноманітних побутових приладів, починаючи від мобільного телефону і закінчуючи величезними холодильниками та все складнішою оргтехнікою. Більше того, дедалі частіше електрика використовується для охолодження квартир улітку та нагрівання води. Що ж можна зробити? Відмовитися від мобільних телефонів, телевізорів чи холодильників? Певно, що ні. Ці речі, невідомо чому, здаються зараз незамінними. Перш за все, варто вмикати всі електроприлади (звичайно ж, класу А за енергоефективністю), коли ними не користуєшся тривалий час. Причому, не варто забувати й про маленькі зелені та червоні лампочки, які мерехтять у темряві: уявіть собі, що в усьому світі їх мільйони – вогників, які невпинно видихають парникові гази в атмосферу. Вже на рівні країни, а тим більше світу, їхній внесок є досить суттєвим.

Далі варто знати, що кожна 15 літрів води з електроводонагрівача – це кілограм парникових газів. Тож 45 хвилин в душі – це, мабуть, занадто для багатостраждального клімату. Ну й, звичайно, треба нагадати, що винахід пана Едісона, який народ «завдячливо й ніжно» приписує Володимирі Іллічу, вже давно еволюціонував. Сучасні компактні флуоресцентні лампи забезпечують збереження енергії

завдяки ефективнішому її перетворенню на світло, мають набагато триваліший термін використання, а через менше виділення тепла заощаджують витрати на охолодження квартири улітку.

Усі кудись поспішають...

Слідом за електроприладами здійснює свій внесок до зміни клімату і наш транспорт. Усі кудись поспішають, життя дедалі набирає швидкості, машин на вулицях міста більше, а чистого повітря – менше. Гонитва за швидкістю обертається на свою протилежність. Характерна деталь: 45% киян щодня проводять півгодини або більше в «пробках». Цього року продаж автомобілів в Україні перевищує всі очікування. Такими темпами ми швидко наздоженемо США, де в кожній сім'ї у середньому 1,8 водія і 1,9 автомобіля. Відмовитися від транспорту неможливо, але й перетворювати любов до своєї нової автівки на залежність від неї також не варто.

Українці стають заможнішими, вони подорожують частіше й на значні відстані. І за кожною автомобільною поїздкою тягнеться «шлейф» із кілограмів, сотень кілограмів вуглекислого газу. Як бути? Вихід, як завжди, є. Найпростіший – користуватися громадським транспортом. Викиди автомобіля, розілені на 20 людей у маршрутку, не кажучи вже про троллейбус, автобус чи потяг, суттєво зменшать наш внесок у глобальне потепління. Ми не закликаємо продавати ваше авто, просто спробуйте зменшити кількість поїздок на одну з п'яти! Не варто відмовлятися і від прогулянки до супермаркету чи пошти на сусідній вулиці. Інакше через деякий час ми просто не зможемо дійти туди пішки: на збільшення кількості автомобілів і нашу залежність від них реагуватиме й інфраструктура. Через кілька десятиріч наші вулиці цілком належатимуть транспорту: просто не буде тротуарів, якими можна дійти до тієї ж пошти.

Тепло, світло й мухи не кусають!

Обігріву квартир – чи то за допомогою газових установок, чи то через систему центрального тепlopостачання – суттєво додає до нашого парникового реєстру. Кожен додатковий градус Цельсія в нашій домівці, за підрахунками фахівців, потребує додаткових 10% палива.



Тож, мабуть, інколи краще одягнутися шось тепліше, ніж футболку, замість розігріву квартири до літніх температур. Звичайно, в цьому не звинуватиш мешканців Алчевська чи їм подібних, але власники великих маєтків і квартир, де є кімнати, порожні 70 днів на зиму, але в них, підтримується та ж літня температура, могли б трохи прикрутити загальний кран випуску парникових газів.

На черзі водоспоживання. Цінність води та її парниковий внесок зростають з відстанню, яку вона проходить, аби потрапити до наших осель. Ніхто не замислюється над тим, що кожна крапля з крану, який протікає, – це бульбашка вуглекислого газу до атмосфери, не кажучи вже про струмок з відкритого крану, коли ми чистимо зуби. Легкий рух руки, закритий кран – і ми притримали частку своєї «квоти» на парникові гази. Тому, плануючи ремонт у ванній кімнаті, не забувайте про сучасну сантехніку, яка допоможе зменшити використання води.

І, нарешті, те, що ми називаємо сміттям! Відходами, що за добу утворюються, наприклад, у Києві, можна вшент напхати три дев'ятиповерхові будинки. А чи замислюємося ми, скільки сировини витрачається на нікому не потрібні гори пакувальних засобів, які в 95% випадків одразу прямують на смітник? Скільки ресурсів, які можна переробляти або використовувати повтор-

но і навіть багаторазово, потрапляють туди ж? Більшість скаже – «Ні». А варто було б! Купувати потрібні нам речі, а не платити гроші за упаковку, активно підтримувати пілотні ініціативи із сортування сміття... Усе це має стати таким же звичним, як вітання з сусідами. Майже будь-яке скло, пластикова пляшка і папір можуть і повинні бути повторно переробленими!

Використати свій шанс

Ще, безсумнівно, додасть результативності нашій особистій боротьбі зі зміною клімату. Не звинувачуйте когось у бездіяльності – беріться за справу, покажіть приклад!

Чому ж такі, здавалось би, прості речі на практиці виявляються такими важкими? Справа, очевидно, у звичках, сформованих десятиліттями. Виховуючи людину нового типу, наше суспільство мало задумувалося над новим типом взаємин із природою. Водночас нові покоління українців сьогодні ламають багато стереотипів, стають іншими, мислять по-новому. І це наш шанс – шанс змінити своє ставлення до природного середовища, яке нас оточує, шанс виховати покоління, для якого сталий розвиток стане не міфом, а реальністю.

Григорій ЖАРІКОВ, начальник відділу погоджень у сфері господарської діяльності

Планета – це те, Земля, на якій живемо

або Про стан ґрунтів сільськогосподарського призначення в Чернівецькій області

Чернівецька область розташована у трьох природних зонах: лісостепова – Прут-Дністровське межиріччя, передгір'я – між Карпатами та річкою Прут, та гірська зона, Карпати. Від 809,6 тис. га адміністративної одиниці понад половину – 471,2 тис. га, за станом на 1.01.2009 року, займають землі сільськогосподарського призначення.

Родючість має ворогів

Ґрунт є одним з найважливіших елементів біосфери, у багатьох випадках саме він визначає стан довкілля. Тому дотримання вимог земельного законодавства, систематичний контроль за використанням і охороною земель є невід'ємними складовими збереження родючості ґрунтів і земель сільськогосподарського призначення в цілому, площа яких щороку зменшується. У більшості галузей народного господарства через недосконалість нормативів, низький рівень проектно-технічних рішень земля використовується нерационально.

Ерозія, ущільнення, підтоплення, зсуви – всі ці «джерела» деградації земель характерні для Буковини. Значний чинник забруднення ґрунтів – звалища промислових і побутових відходів

Десятками років керівництво країни «тримало курс» на суцільну індустріалізацію, а відтак, на забудову територій містами, урбанізацію. Додайте неконтрольований сільсько-

господарський тиск на ґрунтовий покрив – і збагнете причини глибоких змін природних властивостей земель, трансформації внутріґрунтових процесів, втрати землею здатності до самовідновлювання, що призводить до зростання площі деградованих ґрунтів.

Найбільша небезпека для навколишнього природного середовища – забруднення ґрунтів хімічними та біологічними компонентами, зокрема, радіонуклідами, важкими металами, пестицидами. Через ґрунти вони мігрують до суміжних географічних середовищ (води, повітря), забруднюють продукти харчування. Інструментально-лабораторний контроль і моніторинг ґрунтів в області здійснюють суб'єкти обласної системи моніторингу довкілля – обласний центр «Облдержродючість» та міська санітарно-епідеміологічна станція.

Чинних полігонів твердих побутових відходів в області налічується 290. Тільки за I квартал 2009 року виявлено 211 несанкціонованих сміттєзвалищ, 193 з них уже ліквідовані.

Привіт від Чорнобиля

Упродовж 2008 року центр «Облдержродючість» моніторив землі сільськогосподарського призначення у Вижицькому районі Чернівецької області. На обстежених ділянках щільність забруднення цезієм-137 не перевищувала 1,0 Кі/км² – рівня, безпечного як для ґрунтів, так і для здоров'я населення.



Промисловість завмерла?..

Центр «Облдержродючість» робить аналізи зразків ґрунтів на вміст таких важких металів, як мідь, кадмій, цинк, свинець. Обстежувалися землі Вижицького району. Перевищень ГДК не встановлено. Чернівецька міська санітарно-епідеміологічна станція контролює також вміст кадмію, хрому, міді, нікелю, свинцю, цинку на звалищі побутових відходів «Чорнівка» та інших пунктах спостереження, розташованих по місту. Перевищень ГДК не встановлено.

Пестицидів не знайдено

Контроль вмісту залишкових кількостей пестицидів у сільськогосподарських ґрунтах області 2008 року проводився у 9 районах області: Глибочко-

му, Кіцманському, Новоселицькому, Хотинському, Кельменецькому, Вижицькому, Заставнівському, Сокирянському, Сторожинецькому – та в Чернівцях. Контролювалась наявність залишкових кількостей таких пестицидів: ДДТ з метаболітами, ГХЦГ з ізомерами, гептахлору, симазину, атразину, прометрину, моспілану, хорусу. Сліди ДДТ з метаболітами були виявлені в Глибочко-, Кіцманському, Новоселицькому, Хотинському, Вижицькому та Заставнівському районах, а сліди симазину – в Кіцманському районі. Перевищень ГДК не встановлено.

В цілому по області стан ґрунтів сільськогосподарського призначення на сьогодні можна визнати задовільним.

Василь СТЕПАНОВ, головний спеціаліст сектору моніторингу

ТОЛОКА

Буковина прибралася. На черзі – не смітити?

У масових весняних природоохоронних акціях на Буковині під загальною назвою «Весняна толока» взяли участь колективи управлінь, організацій та установ, навчальних

закладів, громадські організації.

Під час акції на території області створено:

- 175 парків, скверів, зелених зон площею 30,34 га;



- 15 дитячих та спортивних майданчиків (3,2 га);
- 129 місць відпочинку населення (7,4 га).

Прибрано та впорядковано:

- 764 дитячі та спортивні майданчики (277 га);
- 6 623 га прибудинкових територій, 474 парки та скве-

ри (354,6 га), 217 зупинок міського транспорту;

- 217 га територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- 431 пам'ятник історії та культури, 463 кладовища (663,5 га), 65 військових поховань, 3437 могил загиблих і померлих ветеранів війни, 247 пам'ятників загиблим ветеранам війни, 47 меморіальних комплексів.

В області ліквідовано 2056 несанкціонованих сміттєзвалищ, обсяг зібраних побутових відходів склав 127926 м³, розчищено 319 природних джерел, знешкоджено 1556 бродячих тварин, прохлоровано 1639 криниць питної води. Очищено 800,3 км берегів річок.

Висаджено 2,767 млн. шт. дерев та чагарників: на землях лісового фонду – 1,759 млн. шт., в населених пунктах – 1,079 млн. шт.

Кількість учасників заходів сяг-

нула за 110 тис. осіб. Уже третій рік поспіль Президент України особисто брав участь у весняній акції з благоустрою. Особливо корисною була Весняна толока для школярів: окрім практичної участі в озелененні та прибиранні рідного краю, вони стали учасниками конкурсів, виставок, екологічних конференцій.

За даними Головного фінансового управління, на проведення заходів з благоустрою міст, селищ, сіл з місцевих бюджетів області спрямовано 5,5 млн. грн.

Екологи сподіваються, що наводити порядок та підтримувати його в кожному куточку свого зеленого краю стане для буковинців звичним та потрібним, як власне дихання.

Марина ПЕЛЕХАТА, головний спеціаліст відділу інформації, економіки природокористування та зв'язків з громадськістю

Що ми з неї зробили!

Хижаки у лісі – зовсім не звірі

З історії лісокористування та формування природоохоронних територій на Буковині

Рубки – як репресії: беруть найкращих

Буковинські ліси – важлива складова природних ресурсів всієї України. Водночас вони виконують водоохоронні, водорегулювальні та захисні функції: запобігають ерозії ґрунтів, оберігають річки та водойми, поля й дороги.

Ліси Буковини займають 258 тис. га. Підвищення їхньої продуктивності, раціональне використання потребують, насамперед, глибокого дослідження складу лісу, взаємозалежності його та зовнішнього середовища, способів і наслідків впливу на нього людини, стану відновлення та інших аспектів життя лісу.

За віком лісонасадження розподіляються таким чином: молодняки займають 34% площі, середньовікові – 35, достигаючі – 20, стиглі й перестійні – 11%. Перевага молодих лісів пояснюється надмірним вирубуванням у минулому.

Спочатку в лісах Прикарпаття проводилися вибіркові, суцільні лісосічні та насіннево-лісосічні рубки. З часом вибіркові замінювалися суцільними лісосічними і в другій половині XIX століття вони вже переважали. Хижацьке знищення лісів Прикарпаття стало справжнім лихом від 1845 року, коли державні ліси у великих розмірах почали передавати приватним власникам. Від 1850 до 1870 рік посилювалася рубка на експорт: вивозилася найкраща деревина, гірші дерева залишалися. Так високостовбурні дубові виродилися в малоцінні осикові ліси. В другій половині XIX століття уряд Австро-Угорщини прийняв рішення про розширення гірських сінокосів і пасовищ. Це спричинило збільшення рубок у верхніх поясах.

«Ялиноманія» в букових лісах

Особливо великої шкоди було завдано лісам Буковини наприкінці XIX і на початку XX століть. Збільшений попит на деревину в країнах Західної Європи призвів до хижацького вирубування лісу на великих площах, часто на крутих схилах.

1884 року відбувся з'їзд лісівників, на якому пролунали виступи на захист карпатських лісів. Через 10 років (1894 р.) уряд видав закон про регулювання випасу худоби в лісі й догляду за молодняком. Збільшилися роботи, спрямовані на створення штучних лісів. Однак експлуатація посилювалася і була значно інтенсивнішою, ніж відновлення. Звільнені від лісу ділянки три роки використовували під сільгоспкультури, а потім засівали ялиною. Власне, «ялиноманія» в лісокористуванні Європи поширилася ще з кінця XVIII

століття: вважалося доцільним листяні ліси замінити на ялинові. Сходи й підріст бука знищувалися, подекуди кільцювали дорослі дерева

Площі під дубовими та буковими лісами зменшилися на 25 %.

На початку XX століття передові лісівники виступили з різкою критикою чистих хвойних культур і з 30-х років добилися права створювати мішані насадження.

Буревії на лисих схилах

У лісовідновленні покладалися лише на природний шлях. Коли вивозили зрубану деревину, лісова підстилка та верхній шар ґрунту здирались, активізувалися ерозійні процеси, що нерідко спричиняло повну втрату ґрунтового горизонту і утворення кам'янистих розсіпів.

За століття від 1847 до 1940 на Буковині було вирубано майже 300 тис. га лісу, а посаджено лише 1 тис. га.

Лісорозведення в Чернівецькій області бере свій початок з 1838 року на Хотинщині. Довкола Чернівців і Вижицькі штучне заліснення почали здійснювати з 1906-1907 років. Але догляд за лісонасадженнями та молодими лісокультурами до кінця XIX століття не практикувався.

Хижацьке використання лісів на території Карпат і відсутність необхідних заходів з їхнього відновлення не минули безслідно: на території Карпат лишилися тисячі гектарів безлісних пустирів або малоцінних насаджень, адже ліс вирубували великими (до 40 га) лісосічками, при відведенні яких напрямки вітрів до уваги не бралися. Це призводило до сильних вітровалів (1868-1869) і розмноження лісових шкідників.

Відновити зелений одяг Карпат

У післявоєнний час ліси держлісфонду Буковини було поділено на дві групи. До першої віднесено особливо цінні ліси, ліси зеленої зони, ґрунтозахисні й придорожні смуги (42,6 тис. га). До другої потрапили експлуатаційні ліси (139,8 тис.га). Крім того, були ще колосні ліси (63,6 тис.га) – (за даними на 1.01.1966).

Однак залісненість територій була нерівномірною. Найменше лісів – на Прут-Дністровському межиріччі (13,5%). Хоча саме в цьому регіоні нараховується близько 3,5 тис. га земель, непридатних для сільськогосподарського використання, які підлягають залісненню.

До середини 60-х у лісовому фонді

Буковини відбулися великі зміни: на 50% підвищився щорічний приріст деревини, тепер він сягає 700 тис. м³ на рік. За останні 20 років залісненість території збільшилася до 30,2%.

В 1966-70 роках держава ставила перед лісовим господарством завдання з розширення робіт, спрямованих на відновлення лісів і підвищення їхньої продуктивності, боротьбу з ерозією ґрунтів, ведення лісового господарства на науковій основі. Саме тоді створено державний комітет лісового господарства.

Збільшилась площа під буковими лісами (на 4,2 тис.га.), під хвойними (на 0,9 тис.га.), під твердолистяними насінневого походження (на 3,6 тис.га.), зменшилась під м'яколистяними породами (на 0,9 тис.га.).

Заповідний об'єкт – для вивчення та збереження

Перші заповідні об'єкти на Буковині були створені в 1921 році з ініціатииви професора кафедри ботаніки Михайла Гошуляка, який запропонував створити 3 природні резервати з підпорядкуванням їх ботанічному саду Чернівецького університету. Один з цих резерватів розташований поблизу с.Боянчук Заставнівського району і нині входить до заказника загальнодержавного значення «Чорнопотоцький», решта з Південною Буковиною відійшли до Румунії.

У 30-ті роки на території області взято під охорону ще кілька ділянок: буково-грабовий ліс біля Клешківців Хотинського району (20 га), на Кельменеччині – біля Подвір'ївки та в районі Корманя й Непоротова Сокирянського району.

У 1947-48 роках головне управління заповідників при Раді Міністрів України разом з АН України підняло питання про заповідання в республіці, в результаті було створено 11 нових лісових заповідників. Серед них фігурував і «Буковинський», площею 25 тис. га – на території Вижицького та Путильського районів, проте, через спротив Мінлісгоспу ці пропозиції не були втілені в життя.

Ідея створення таких заповідників поставала ще кілька разів: у 1950-55, 1972, 1983 роках, але було створено лише національний природний парк «Вижицький». Після 1961 року заповідними стали близько 20 пам'яток природи, більшість яких перебувають у природно-заповідному фонді дотепер.



У 1966 році взято під охорону урочище «Тисовий Яр» – одне з найбільших місць зростання тису ягідного в Україні. Ціла низка заповідних об'єктів була створена за рішенням облвиконкому в 1972 році.

Природно-заповідний фонд Чернівецької області значною мірою поповнився у 1979 р., коли ввели нову категоризацію обласного природно-заповідного фонду, зокрема, з'явилася категорія «заповідні урочища». В цей час взято під охорону багато геологічних об'єктів, окремих вікових дерев, джерел мінеральних вод, парків – пам'яток садово-паркового мистецтва.

В 1984 році проведено інвентаризацію та впорядкування заповідних об'єктів і створено низку нових.

У незалежній Українській державі розвиток природно-заповідної справи отримав новий імпульс.

Був прийнятий закон про природно-заповідний фонд і створена ціла низка заказників: «Кадувівська стінка», «Совицькі болота», «Товтрівська стінка», «Шебутинський яр», «Поливанів яр», «Молодівський яр», «Бабинська стінка». З'явилася нова категорія природно-заповідних об'єктів – «карстово-спелеологічні». Починаючи від 90-х років і до цього часу природно-заповідний фонд Буковини практично кожен рік поповнювався новими природно-заповідними територіями.

Нині працівники державного управління охорони навколишнього природного середовища в Чернівецькій області спільно з науковцями краю готують матеріали зі створення національних природних парків «Черемоський» на території Путильського району та «Хотинський» на території Хотинського, Сокирянського та Кельменецького районів.



Сергій РОБУЛЕЦЬ, заступник начальника відділу біоресурсів, заповідної справи та формування еко мережі

Кислота, пісок і жаби падають на Буковину

або Про таємниці кислотних дощів

Коли в любителів городини раптом починає хворіти чи висхати вся рослинність і за одну ніч гинуть помідори, жовкне та розсіпається листя огірків, всихає листя на деревах уздовж вулиць або на них утворюються плями чи дірки, люди одразу скаржаться на кислотні дощі. Чи дійсно вони в усьому винні, «Версія» розповідає Андрій НІКОЛАЄВ, директор навчально-наукової геофізичної обсерваторії ЧНУ.

Грибкові інфекції – вбивці

– Кислотні дощі не завжди є причиною загибелі рослин. Часто описані вище явища виникають через спалахи грибкових захворювань. Їхні причини – цілий комплекс метеорологічних умов: поєднання пониженої до 9–10 градусів температури з високою вологістю. В таких умовах помідори можуть загинути за 6–8 годин. І кислотні дощі тут абсолютно «не винні».

– Як утворюються кислотні дощі?

– Є кілька джерел виникнення таких дощів. Перше – вуглекислота, яка міститься в атмосфері. До речі, саме з нею пов'язаний парниковий ефект. У світі вживають заходів до зниження вмісту цієї кислоти. Але поки що недостатньо ефективно.

Друге – викиди транспорту та промисловості.

– Чим спричиняється кислотність опадів?

– Тут також дві групи чинників:

1. Природна кислотність. Вона створюється через те, що у воді опадів розчиняються деякі газові домішки атмосфери. Здебільшого це вуглекислий газ CO₂, який завжди присутній в атмосфері.

2. Техногенні складові: у воді опадів розчиняються гази, які викидаються транспортом та промисловістю. Такі опади дуже небезпечні. Адже тоді підвищення кислотності відбувається раптово і до небезпечних рівнів.

Загалом кислотність оцінюється величиною реакції PH – кислотно-лужного балансу. Для природної води і атмосферних опадів існують різні рівні PH. Для нормального середовища природної води нейтральним вважається PH 7. Якщо PH нижче 7 – реакція кислотна, вище 7 – лужна. Для води атмосферних опадів оцінки трохи інші. Часто люди цього не знають і неправильно тлумачать результати аналізів PH. Для атмосферних опадів у природних умовах PH завжди трохи «підкислений» двоокисом вуглецю CO₂: він завжди є в атмосфері. Нормальна реакція опадів – 5,6 PH.

Аномальні випадки: Лужні опади не дають помітних наслідків у природі. А кислотні опади, навпаки, сильно впливають на компоненти природи: рослини не витримують їх і гинуть. Такі опади негативно впливають і на ґрунти – вони окислюються, знижується родючість. Тож виникає необхідність додавати вапно, щоб нейтралізувати кислоту. Коли кислотний дощ потрапляє у водойми, може загинути риба, водойми стають малопродуктивними і вресіт-ресіт непридатними для життя.

Кислотні дощі руйнують усе!

– Отож, кислотні дощі загалом негативно впливають на довкілля?

– Так, кислотність негативно впли-

ває на інженерні споруди та металоконструкції: іржавіє усе, що перебуває під відкритим небом, руйнуються будівлі. Та й людині такий природний «душ» нічого доброго не несе: потерпає шкіра, органи дихання, зору тощо.

Наприклад, на Середземномор'ї інтенсивно руйнуються мармурові античні статуї. А в середині 20-го століття з проблемою кислотних дощів зіткнулися у Скандинавії. Цей район з географічної точки зору – дуже своєрідний. Там багато вулканічних порід – граніту і практично немає вапняків, які нейтралізували б кислоту.

Німеччина «окислила» Скандинавію

– Проблема виникла через хімічні та металургійні підприємства Німеччини. Вони викидали у повітря сполуки сірки та азоту. Неподаляк від таких підприємств почали гинути соснові ліси. Металурги та промисловці звернулися до вчених. Ті ї порадили будувати високі димари. Тож німці і побудували труби у 200 м заввишки. Після цього шкідливі викиди потрапляли до високих шарів атмосфери і переносилися до територій інших країн. Врятували свою природу – загубили Скандинавію. А у Скандинавії ситуація погіршилася настільки, що зникли рідкісні види риби – форель, лосось. Скандинави не розгубилися і почали кидати у водойми яєчну шкаралупу, щоб нейтралізувати кислотність.

На Китай лилася кислота

– Які ще території, крім Скандинавії «познали» кислотні дощі?

– За весь період спостережень у світі зафіксовано кілька випадків сильних кислотних опадів. Наприклад, коли Китай вирішив «переплюнути» розвинуті країни, і виплавити більше за всіх металу, кожному китайцю біля його оселі спорудили маленьку доменну піч. Жителі почали масово виплавляти метал. На супутникових знімках виглядало, ніби у цій країні мільйони маленьких діючих вулканів! Доменні печі викидали сполуки сірки. В результаті – дощі з кислотністю біля 3 PH. Там і неба фактично лилася кислота!

А на території Румунії є кар'єр Каліман, де видобувають сірку. Там румунські метеорологи зафіксували опади з кислотністю менше 4-х PH. Коли дощ потрапляв на шкіру, відчуття було, як при опіку.

Хвойні ліси Карпат під загрозою?

– А щодо Чернівецької області?..

– Ландшафти нашої області менш

уразливі до окислення. ґрунти містять потрібну кількість карбонатів, які нейтралізують кислотні опади. У водах – гідрокарбонати. Але є одна вразлива точка – хвойні ліси Карпат, у яких буферні властивості дуже слабкі, тому ці ліси можуть постраждати у першу чергу.

Для Буковини безпека можлива зі Сходу України та Сілезії, промислового заходу Польщі. Звідти можуть приходити кислотні опади. Адже в нас переважають західні та північно-західні вітри.

Але цього року ще не було жодного кислотного дощу чи снігопаду. Загалом, середня кислотність опадів від початку року в нашій області становить 6,1–6,2 PH.

Для Чернівців став аномальним роком став 2007-ий. У липні сталися грози. Тоді кислотність опадів складала 4–4,2 PH. Можливо, це пов'язане із аварією у Львівській області, коли горів фосфор. Ці опади випадали при північно-західному вітрі 2 дні поспіль.

Хвала Богу, негативних наслідків ніхто не відчув.

Кислотні дощі ставатимуть «кислішими»

– На що чекати людуству в майбутньому?

– На жаль, вчені все частіше констатують тенденції до закислення: дощі стають більш «кислими». Першочергово страждають території, де розвинена промисловість, а потім повітряні маси переносять усе до інших країн. США, Китай, Західна Європа – тут викидається велика кількість сполук сірки та азоту. У першу чергу ці країни і страждають.

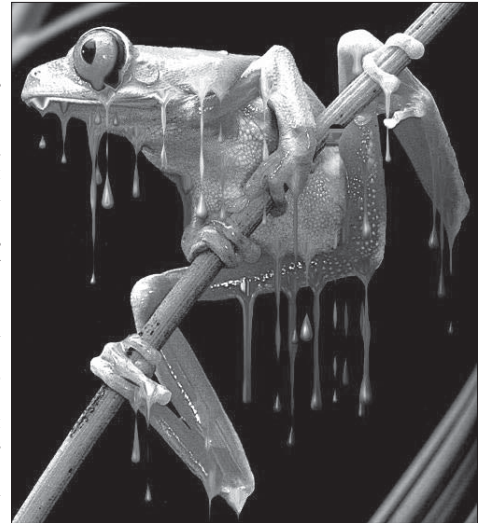
Загалом, утворення кислотних дощів можна передбачити. Достатньо простежити за розвитком людства. Буде розвиватися атомна енергетика – вона не викидатиме таких газів, а якщо ж теплових електростанцій ставатиме більше та розвиватиметься металургійна промисловість, процес прогресуватиме. Поки що вчені спостерігають тенденцію до закислення.

До речі, простежується й сезонність кислотних дощів. Кислотність підвищується в осінні та зимові місяці, коли працюють системи опалення. Спляються і викидається в атмосферу газ, нафта, вугілля...

«Кривавий» дощ або жаби з неба

– Був випадок, коли у районі Роші побіліла трава. Це пов'язано із кислотними дощами?

– Кислотні дощі до цього випадку не причетні. Це ще одна група ме-



теорологічних проблем. За сильних шквалів повітря, швидко рухаючись, із величезною силою підхоплює часточки пилу. Бувають випадки, коли здійснюються водорості і навіть риба. За історію людства не раз випадали, скажімо, дощі з жаб. Бувають «криваві» дощі: у ґрунтах червоного кольору багато заліза, все це потрапляє до атмосфери, а потім розсіюється з дощем.

Кілька років тому був випадок, коли на півдні України стався сильний буревій, який захопив із собою пилію. Через зміну вітрів весь цей пил опинився на території Румунії. Там від «брудного» дощу побіліла трава. Румуни звинуватили Україну у промислових викидах. Мало не виставили нам рахунок за забруднення їхньої території. Вчені зробили хімічний аналіз, який не виявив токсичних елементів. І хоча такі опади не є небезпечними, не варто під них потрапляти!

Любов КАФАНОВА, «Версія»

ДОСВІД

Козаки й лісівники – проти браконьєрів

Отаман Чернівецької паланки міжнародної громадської організації «Козацтво запорозьке» Володимир Самойлов започатковує створення козацького підрозділу, яке охоронятиме буковинські ліси від браконьєрів. Як повідомила «Версія» прес-секретар облісмісливгоспу Олена ЧАЙКА, ініціативу схвалює й начальник Чернівецького обласного управління лісового та мисливського господарства Василь Воробчук. Перший загін добровольців формують у Шепоті на Путильщині.

– У Шепоті Путильського району маємо потужний високогірний козацький курінь, – говорить Володимир Самойлов. – Керує ним досвідчений козак, отаман Михайло Едельвейс. Він чудово знає місцину, бо збирає лікарські трави у навколишніх лісах. Наразі пан Михайло набирає команду вправних інспекторів. Розпочато роботу над установчими документами нових структур. Подібний досвід унікальний в Україні, але «Козацтво запорозьке» запозичило його в Росії.

Вл. інф.

Бізнес – штука хитра

Не та оковита

З кризою та зростанням цін на алкоголь не посперечається. Любителі хильнути шукать дешевшої альтернативи. Цим і скористався «бізнесмен» з Вишниччини. На подвір'ї власної хати чоловік налагодив виробництво сумнівної оковитої. Вже й мережа збуту почала розростатися: авто та кілька хат – «торгових точок». Тож податкова міліція вилучила з обійстя майже 500 л чогось схожого на спирт, 100 пляшок фальсифікованої горілки, 1,5 тис. підроблених акцизних марок, 22 банки глюкози і 15 упаковок есенції для коньячного виробництва.

За висновками лікарів міської СЕС, вилучений продукт не від-

повідає вимогам держстандарту й становить загрозу життю та здоров'ю людей. Криміналісти ж підтвердили, що акцизні марки виготовлені за допомогою офсетного друку. Слідство триває. Горе-підприємцю загрожує позбавлення волі від 5 до 10 років.

Держава починає... і виграє

Майже половину справ, які перебувають у провадженні юридичної служби ДПА в Чернівецькій області, вирішено на користь податківців. Усього зі 163 млн. грн, які оскаржують платники податків у судах, зусиллями правників державі повернуто

майже 63 млн. На користь суб'єктів господарювання вирішено 32 справи на суму понад 3 млн. грн. А ще кілька років тому все було навпаки.

«Виростив» 38 мільйонів

Від 3 до 5 років загрожує директору одного з чернівецьких підприємств, яке задекларувало основним видом діяльності змішане сільське господарство. Натомість фірма лише прикривала незаконні оборудки її засновника, який встиг отримати через безготівкові рахунки, нібито як плату за цінні папери, 38 млн. грн. Поки податківці розслідують кримінальну справу, директор перебуває в чернівецькому ІТТ.

Знову підпільне задоволення

47 тис. штрафних санкцій застосували податківці області внаслідок перевірок підприємств, які торгують уроздріб алкогольом та тютюном. Найчастіше перевищувалися встановлені урядом мінімальні оптові й роздрібні ціни. Податківці виявляли також непоодинокі випадки підпільного гондлювання алкогольом і тютюном. Крім того, викрито торгівлю оковитою без акцизних марок.

За матеріалами ДПА в Чернівецькій області

додай газу!

Бензинова арифметика

Як повідомляє Держінспекція з контролю за цінами в Чернівецькій області, середні роздрібні ціни на бензин та дизпаливо на 1 липня, у порівнянні з 29 травня зросли на 11 – 65 коп. Підприємства, які працюють самостійно (ТОВ

«Хоніка петроль») формують роздрібні ціни із застосуванням торговельних надбавок від 3,2 до 8,3%. На АЗС інших операторів рівень торговельних надбавок визначити неможливо, оскільки роздрібні ціни формуються і доводяться нафто трейдерами, які перебувають за межами області. Причина підвищення роздрібних цін на нафтопродукти – зростання цін придбання (від 44 до 98 коп. за літр) та загальна ситуація на світовому та вітчизняному ринках нафтопродуктів, стверджують у Держінспекції по контролю за цінами. Реалізація нафтопродуктів на АЗС області здійснюється без обмеження обсягів і за готівку. Загалом на ринку прогнозують подальше зростання оптових та роздрібних цін.



«Вема», ПП «Корфос», ПП «Алміг»,

важко бути молодим

Мінус 44 медалі

1485 одинадцятикласників отримали атестат про середню освіту в Чернівцях. 1366 з них (91%) взяли участь у ЗНО. 82 учні за результатами тестування підтвердили право на отримання золотої, а 85 учнів – срібної медалей. Нижчі бали, ніж очіку-

валося, отримали 44 претенденти на медалі. Загалом кількість золотих медалістів у порівнянні з минулим роком скоротилася майже у два рази, а срібних – у стільки ж збільшилася. Торік у Чернівцях було 160 золотих і 49 срібних медалістів.

Як ніжки в порядку, то нерви хворі

2892 юнаки освідчені медкомісією при Чернівецькому міськвійськкоматі. Загалом придатними до служби в армії визнано 81,5%, тоді як по області – 79,3%. В структурі непридатності до служби в армії під час весняного при-

зову 2009 року у Чернівцях 65% склали ортопедичні, 17,4% – неврологічні, 14,2% – терапевтичні захворювання. Цього року вперше усім призovníкам проведені додаткові аналізи крові на ВІЛ та гепатит «В» і «С».

звикай

У Чернівцях з'явилася вулиця Румунська

Вулицю Проектову перейменовано на вулицю Василе Левіцького, провулок Роменський – на вулицю Румунську, тупик Кагарлицький – на

завулок Кагарлицький. А вулиця Іспасівська відтепер називатиметься Іспаська. Таке рішення ухвалила сесія міської ради.

точка зору

Криза триває – кримінал не зростає

І ця обставина тішить, бо стабільна криміногенна обстановка в умовах нинішньої економічної кризи можлива лише внаслідок поліпшення служби української міліції, – стверджує керівництво МВС.

– Березень, лютий та квітень були найнапруженішими місяцями для працівників міліції, – зазначив Юрій ЛУЦЕНКО на зустрічі з журналістами. – Адже існувала загроза зростання злочинності, як у середині 90-х. МВС зробило все можливе, щоби гарантувати спокій співвітчизників.

Протягом 5 місяців спостерігалось зменшення загальнокримінальних злочинів приблизно на 5%. Кожна друга заява до міліції розглядається вже на рівні дільничних міліціонерів. А завдяки профілактичній роботі, в Україні зменшилася кількість рецидивних злочинів.

Хоча міністр ВС вкотре наголосив, що потрібно працювати на результат, а не на цифри.

Вразливою ділянкою в роботі міліції залишається правопорядок на селі. Зі майже 14 тис. дільничних інспекторів приблизно половина обслуговує сільську місцевість. Допомогу сільським дільничним надають 12 тис. громадських помічників. І внесок їх у правопорядок на селі досить вагомий: спираючись на підтримку громадськості, дільничні розкривають майже кожен третій злочин.

Поліпшилася ситуація і щодо безпеки найбільш незахищеної верстви населення – пенсіонерів. Міністр зазначив, що соціально вразливі люди будуть у центрі уваги правоохоронців незалежно від економічного стану суспільства.

За матеріалами ДЗГ МВСУ

ліфт

На другий поверх можна й пішки

У Чернівцях мешканцям другого поверху дозволили не користуватися ліфтом. Для цього мешканці усіх квартир другого поверху мають написати заяви. Але є сер'йозне попередження:

відповідні заяви розглядатимуться лише за умови, коли в мешканців другого поверху не буде заборгованостей з платежів за утримання будинків та прибудинкових територій.

Експерти констатують стабілізацію економіки

Світовий банк відзначає ознаки стабілізації в економіці та в банківському секторі України. Про це заявив керівник представництва Світового банку в Україні Мартін РАЙЗЕР під час міжнародного круглого столу на тему «Глобальна фінансова криза: уроки для України».

Говорячи про банківську систему України, Райзер наголосив, що в цій сфері також спостерігаються позитивні моменти щодо стабілізації ситуації.

За його словами, для подальшої боротьби з кризою Україні необхідно зробити більший акцент на підвищенні продуктивності економіки і взятися до модернізації підприємств, щоби їхня продукція могла конкурувати на світових ринках,

а підприємства споживали менше енергоносіїв.

З огляду на стабілізацію ситуації, експерти прогнозують, що криза буде зупинена протягом 2009 року, а оздоровлення економіки відбудеться вже 2010 року.

Саме тоді, за словами виконавчого директора Міжнародного фонду Блейзера Олега УСТЕНКА, відбудеться підвищення світових цін на основні товари українського експорту, що й спричинить зростання нашої економіки.

Експерти фонду зазначають також, що загалом український уряд продемонстрував непогані результати в боротьбі з кризою.

Степан БЄЛЬСКИЙ (інтернетогляд)

Хвороба з банки або Як уберегтися від ботулізму

Консервовані опеньки спричинили захворювання на ботулізм. Цей випадок хвороби зафіксували в Чернівцях.

У зв'язку зі спекотною погодою санепідеміологи радять бути обачнішими, вживаючи консервовані харчі та заготовляючи продукти на зиму.

Токсини бояться температури

Токсини збудників ботулізму стійкі до дії температури, сонячного проміння та інших чинників навколишнього середовища. При нагріванні до 58°C вони руйнуються через 3 години, до 80°C — через 20-30 хв., при кип'ятінні — протягом 10-15 хв.

Разом з тим, ботулінові токсини стійкі до високих концентрацій кухонної солі: якщо токсин утворився в рибі або шинці до засолення продукту, то внесення солі (10%) не руйнує його.

Симптоми захворювання

Як і більшість класичних харчових інтоксикацій, ботулізм починається гостро, раптово. Попервах, з'являються симптоми, характерні не тільки для ботулізму: нудота, блювота, слабкість, пронос. Згодом долаються й специфічні: погіршення зору, «туман», «сітка» перед очима, опущення віка, різка слабкість, запаморочення, сухість слизових оболонок рота й глотки. Сухість слизових оболонок спричиняє у хворих відчуття чужорідного тіла в горлі, затруднене ковтання, розлади мови аж до втрати голосу. Для ботулізму

характерна нормальна температура тіла, частий пульс, закріп. Спостерігаються значні розлади дихання, які можуть призвести до смерті на 2-5-й день хвороби. Поява симптомів ботулізму пов'язана з ураженням ядер черепних нервів продовуватого мозку.

Від віку та сезону

Найбільше ризикують захворіти люди від 20 до 50 років. Летальні випадки найчастіше спостерігаються серед осіб похилого віку та дітей. Особливу увагу необхідно звертати на сезонність цього захворювання: більшість випадків реєструється в теплі місяці року. Це пов'язане з періодом заготівлі харчових продуктів (м'яса, риби, овочів, грибів) та тривалим терміном зберігання консервованих продуктів.

Як чинники ризику переважають м'ясні консервовані продукти (тушковане м'ясо різних видів домашніх тварин та птиці, ковбаса домашнього виготовлення тощо). З ними пов'язані випадки ботулізму типу «В», який має триваліший інкубаційний період, в основному легкий клінічний перебіг і відносно невелику летальність — до 5%. Найбільша летальність, аж до 30%, пов'язана з уживанням рибних консервованих продуктів із таких риб як плотва, карась, товстолобик, сом, ящик, а також риба в'ялена та холодного копчення. Риба спричиняє ботулізм «Є» з малим інкубаційним періодом (до 24 годин) і тяжким клінічним перебігом.



Консервовані продукти рослинного походження (ботулізм типу «А» та «В») за важкістю клінічного перебігу та летальності посідають незначне місце.

Правильне консервування = здоров'я

Для попередження ботулізму слід дотримуватися необхідних температурних умов первинної переробки, перевіряти кислотність готових продуктів, чітко дотримуватися режимів стерилізації, правил обробки банок, кришок, роботи закатувальних машин.

Засолювати й маринувати гриби тре-

ба в бочках, емальованих відрах та інших емкостях з вільним доступом повітря.

Щоби не отруїтися рибою, після відливу необхідно одразу її випатрати, промити проточною водою і після засолення до консервування зберігати в холоді.

Неприпустимо консервувати перестиглі, залежані чи підгнилі овочі, фрукти, ягоди. Все слід ретельно мити.

Домашню стерилізацію здійснюють у каstrулях з кип'яченою водою. Тривалість кип'ятіння — не менше 15-20 хвилин для фруктів та ягід, і до 90 хвилин для капусти, гороху тощо.

люстерко

«Косметичка» влітку або їдемо на море

Не має значення, де ви проведете відпустку — на морі, в турпоході, у великому місті чи за межами цивілізації, коли завдання жінки — залишатися красивою в будь-якій ситуації. Допоможе вам у цьому дорожня косметичка — легка, практична, підібрана спеціально для обраної вами мандрівки. Беріть усе, що треба, — і в дорогу!

Коли засмагаєте на пляжі, головні пріоритети — безперервний захист і свіжість шкіри. Це не так вже й склад-

но: треба знати кілька премудроств та обирати косметику за принципом «два (а то й три) в одному», аби не носити за собою шлу валізу. Хоча у стаціонарних умовах краще користуватися окремими засобами.

Вранці нанесіть сонцезахисний крем із SPF не менше як 30 і повторюйте цю процедуру кожні дві години. Аби захистити шкіру від шкідливого опромінювання, від 11 до 16 години краще сховатися у тін.

Не забудьте про волосся: воно так само потребує захисту. Нині у продажу можна знайти спеціальні олії, які варто нанести на волосся перед виходом з дому. Обирайте варіант, який захищає волосся від сонця й водночас доглядає його. Що ж до макіяжу, беріть із собою мінімум: шльом достатньо буде багатofункціонального блиску для губ. Він має доглядати шкіру губ, містити сонячні фільтри і бути стійким до високих температур — не розтікатися від спеки.

Як повернетеся з пляжу, нанесіть на тіло та обличчя крем після засмаги, відновлювальний та зволожувальний. Шодня мийте волосся м'яким живильним шампунем. Добряче його промийте, щоби очищати від солі, крему та піску. Забудьте про фен: найкраще, коли волосся висохне природним чином. Раз на тиждень перед сном нанесіть на волосся живильну маску, оберніть голову серветкою, а вранці ретельно змийте засіб.

рядки вдячності

Дякую за здоров'я та життя

Пишу до газети за дорученням хворих, які нині лежать у проктологічному відділенні обласної клінічної лікарні. Переважна більшість — після операцій або готується до них. Зайве говорити, який при цьому в людей душевний стан. Тож атмосфера у відділенні, яка, найперше, визначається ставленням персоналу до хворих, надзвичайно важлива. І, слава Богу, що тут панують чужі ставлення до пацієнтів і професіоналізм. До того ж, у відділенні чисто й охайно.

Я розповів свою історію, і ви зрозумієте, як тут ставляться до хворих.

Мені через рік буде 80. Чимало лікарів на таких, як я, махнули рукою: мовляв, пора вже й на покій, про яке здоров'я може йтися. Нікому ж немає діла до того, що донедавна я вела активний спосіб життя, бігала

на дачу. Аж раптом ноги стали важкі, кишечник перестав працювати. І якби не золоті руки Івана Васильовича Андранатія, засновника проктології на Буковині, я не писала б, напевне, цього листа. Тож хочу подякувати всім працівникам відділення і, зокрема, Сергію Бродовському, доценту кафедри хірургії БДМУ, Олександрю Брагару і Яні Бадовській, лікарям-ординаторам, Сергію Кушніру, лікарю-анестезіологу, Ніні Чевській, старшій медичній сестрі, Світлані Димитрашук, операційній та Галині Боїнчан, перев'язувальній медсестрам. Ці люди особисто мені повернули не тільки здоров'я, а й життя. І таких, як я, дуже багато. Ми широким дячнї своїм рятівникам. Дай їм, Боже, здоров'я!

Свєнєгїя КРІВІШАСЄВА, чернівчанка

поради

Як зберегти молодість

■ Відкиньте несуттєві цифри: вік, вагу та зріст. Залиште турботу про це лікарям. Ви за це платите.

■ Спілкуйтеся лише з веселими людьми. Невдахи тягнуть нас униз.

■ Продовжуйте навчання. Дізнавайтеся більше про комп'ютери, ремесла, садівництво — будь-що. Ніколи не давайте мозкові лінуватися. «Мозок-нероба — оселя диявола». Ім'я цього диявола — хвороба Альцгеймера.

■ Насолоджуйтеся простими речами.

■ Частіше смійтеся — голосно й тривало. До перехопленого дихання і колюк у животі.

■ Трапляйтеся і сльози. Потерпіть, посумуйте — і рухайтеся далі. Єдина особа, що перебуває з нами протягом усього життя — ми самі. Будьте живи-

ми, доки живі.

■ Оточіть себе тими й тим, кого й що ви любите: рідні, звірята, подарунки, музика, рослини, хоббі — що завгодно. Ваша оселя — ваша свханка.

■ Плекайте власне здоров'я. Коли воно добре — зберігайте. Нестабільне — покращуйте. Не в змозі самотужки — звертайтеся за допомогою.




■ Відмовтеся від почуття провини. Вирушайте до магазину, сусіднього району, іншої країни — тільки НЕ туди, де є провинна.

■ Завжди нагадуйте тим, кого любите, про це за будь-якої нагоди.

І завжди пам'ятайте: Життя вимірюється не кількістю вдихів-видихів, а моментами, коли у вас перехоплює дихання. Поділіться цим з кимось.

Ключове слово минулого номера – (волейбол)

Ключове слово:

Бригадний характер				Женское имя	Очень жаркая погода	Морская шлюпка	Женское имя		Овальная шапка	Шумная обстановка	2		"ж" распускаю
Мощный смерч	Сказочная Варягера					8				Тышь и согласие	Фигура пилотажа	"... погоди!"	Жерлани
Финская острота	Марка автомата	Капа... (болезнь)					Ги... Молесан	Атом взота	Расчетливый человек	То же, что магнитофон		Вакуле	
1	Кременная дельта	Светлое лицо	Богатырский час	Хронометр			Углубление в земле		Неприличный сленг	"Ахмад"		Водья в Полесье	
			Кто такой тервелет	Марка авто	Шведская зажимная	Птица Таура	Злак	Мужское имя	4		Футбольная дуга	Домашний "из"	Карточная партия
Дружнейшая палатка			Порода собак										
Предлог	Стопка бумаг			Летчик-космонавт СССР	Рыболовная снасть						Размер зп. батарея	Приток Кавья	Горючая
Волга в древности	...-2(само лет)	Левый приток Роны			Марка шампанского		Мера площади в Др. Риме	То же, что килограмм				Город в Австралии	7
То же, что дрань		Застолье горой		Часть лица		Крис... (песня)	Киноприма						
Женское имя			Проступок			"...2"(рос. рок-группа)	Страна		6				
	Учебный бой в фехтовании	Акер... луннопад	Японский театр	Индийская "хорова"			Измеряет скорость судна						
Местоимен	5	Наземн. землекоп		Русский рассказчик			Приток Абасва						
				Основание колонны	...Гайдар	Руда урана		Волпощенн... оло					3
Город в Тверской области	Газета писателя (МФ)	Рыбалка		Неглубокая пещера			Визант. женск. имя	Таргар	Рабочий коллектив				

■ Чоловік робить позначку у блоці: – Так, борг у банку погасив...
Жінка втручається: – Любий, я тобі своєрідні зрадила...
Чоловік робить позначку: – Так, і подружжя обох'язок також...
■ Импотент – це чоловік, який стверджує, що у світі є речі, цікавіші за секс.
■ Татусь Кличків мріяв, аби вони стали боксерами. Тож завичай дарував їм одну іграшку на двох.
■ Сваряться чоловік із жінкою в автіві. Проїжджають повз двійку свиней. Жінка: – То, мабуть, твої родичі!.. Чоловік: – Авжеж: теща з тещем!
■ Хлопчик подарував Набір юного слюсаря і він... спився за два тижні.
■ – Іду подорожувати лєнінськими місцями. – Розлив, Горки, Шушенське? – Ні, Женева, Цюрих, Париж, Лондон...

на 3-10 липня

Ексклюзивний гороскоп для буковинців від Алли ЧУЖИНСЬКОЇ



ОВЕН

3-5-го працюйте, не покладаючи рук і не шукаючи допомоги. 6-го уникайте транспорту, а 9-го не їжте морозива, бо під загрозою горло. 7-8-го вимагатимуть уваги рідні та кохані, а 10-го час укласти угоди або міняти роботу.



ТЕЛЕЦЬ

3-го або 7-8-го не втрачайте шансів на розвиток бізнесу. 4-го заважатиме здоров'я, а 5-6-те слід присвятити рідним та коханим. 9-10-го інтуїтивно вирішуйте, їхати вам у відрядження чи час для відпочинку.



БЛИЗНЮКИ

Коли сподіваєтеся на себе, вирішуйте важливе 4-го або 10-го. Шукаєте допомоги – призначайте зустрічі на 5-6-те або 9-те. 7-го уникайте спілкування взагалі, а 8-ме – день сприятливий для будь-яких поїздок.



РАК

3-4-го обмежте зустрічі: велика ймовірність інфекційного захворювання. 5-го не користуйтеся транспортом, а 6-го не «світійся» з грішми. Після 9-го від кохання залежатиме і щастя, і бізнесовий успіх.



ЛЕВ

3-4-го не хваліться успіхами: все втратите. 5-6-го доведеться вирішувати важливі сімейні справи. Прибутки 7-8-го можуть звестися нанівець вже 9-го несподіваними витратами. Але вже 10-го все буде на краще.



ДІВА

3-5-го доведеться приймати важливі рішення. 6-го спробуйте дізнатися, хто обманює вас з грішми, інакше й прибуток 7-8-го піде марно. 9-го зверніться до лікаря, а від 10-го можна заговорити на короткий відпочинок.



ТЕРЕЗИ

3-го або 10-го можна міняти роботу або свій сімейний стан. 4-го вас підно поцінує начальство, 6-го або 9-го матимете шанси на розширення бізнесу. 5-го бережіть здоров'я, а 8-го висока ймовірність неприємностей.



СКОРПІОН

Не відмовляйтеся від поїздок 3-го і не ругайте шансів 4-5-го. 6-7-го посилено шукайте можливостей для розширення справи, а 8-9-го доведеться приймати важливі сімейні рішення. 10-го можете отримати гроші.



СТРЕЛЕЦЬ

3-го або 8-го укладайте угоди, освідчайтесь, або беріть шлюб. 4-го стережіться травм, а 10-го не довіряйте нікому грошей. 5-7-ме дуже важливі для вашого особистого життя і родини. 9-го започаткуйте нові справи.

КОЗОРІГ

Не довіряйте нікому своїх справ 3-го та 10-го. Несподівані новини 5-го призведуть до важливих рішень 6-го. 7-го бережіть гроші, а 8-го – здоров'я. 9-го відчуєте, що зірки на вашому боці в усіх починаннях.

ВОДОЛІЙ



3-го варто посидіти на дієті і берегти нерви, 5-го уникайте техніки. 4-го та 9-го не приймайте важливих рішень. 6-7-го велика ймовірність радичних змін в особистому житті. 8-го або 10-го шукайте можливостей для нового бізнесу.

РИБИ



3-го та 6-го шукайте спонсорів або партнерів. 5-6-го дізнається про приємне в особистому житті. 7-го тримайте язика за зубами: можете стати причиною конфлікту. Рішення 8-9-го дуже важливі для вашого бізнесу.

Художній Музей

«Безмежна країна фантазій» – виставка ексклюзивних прикрас студії Оксани Каменецької.

«Таланти Чернівців» - виставка за науковими розвідками Тетяни Дугаєвої, друга частина.

8 липня, 15.00: Відкриття виставки «Мистецтво – спільна мова двох культур», румуно-український проект.

Виставковий центр «Вернісаж»

Виставка членів обласної організації Національної Спільки Архітекторів України.

Ляльковий театр

5 липня, 12.00: «Веселі перегони».

Кінопалац «Чернівці»

«Вперед і вгору», анім. комедія – 9.30, 16.30.

«Трансформери-2», фант. бойовик – 11.10, 13.50, 18.50, 21.00.

Палац кіно ім. О. Кобилянської

Велика зала: – 11.00, 12.40, 14.20, 16.00, 17.40, 19.20, 21.00, 22.40.

Мала зала: «Більше Бена», комедія – 11.10, 12.40, 14.10, 15.40, 17.10.

«Задуха», комедія – 18.40, 20.20, 22.00.

Кінотеатр ім. І. Миколайчука

«Термінатор», фантастичний бойовик – 12.30, 16.00, 19.30.

«Похмілля у Вегасі», комедія – 14.15, 17.45, 21.15.

Екскурсії

Шо неділі, 12.00: Історичний центр Чернівців. Збір біля ратуші. Довідки за телефоном 58-51-57, 52-01-21.

Життя починається з... ЛЮБОВІ, – переконана лікар, яка прийняла на світ тисячі немовлят

Телефонний дзвінок серед ночі – звичне явище. «Виїжджаю», – спокійно мовить у слухавку, і вже за кілька хвилин нічну тишу потривожить гул автомобіля... Під ранок на небі засяє нова зірка: її лагідні, турботливі руки прийняли на світ іще одне немовля. А, можливо, й врятували життя його мамі.

Такі вони, дні і ночі завідувачки відділенням гінекології Чернівецького пологового будинку №1 Марії КОСЕВИЧ. Нещодавно багаторічна віддана праця її була гідно поцінована: Марії Іванівні присвоєно звання Заслуженого лікаря України.

– Завжди відчувала потребу допомагати людям. Акушерство ж і гінекологія – одна з найвідповідальніших і дуже неспокійних галузей медицини. Зрештою, в мене й характер такий, – зізнається. – А найприємніше – бачити результати своєї праці. Народилася дитина або зробили операцію й жінка одужала – це для мене найбільша радість.

Напевне, любов до людей і привела юну Марію до Чернівецького медичного інституту. Хоча до неї медиків у сім'ї не було. Мама – відмінник народної освіти, все життя вчителювала у Брусницькій школі, а батько був механізатором у колгоспі.

Коли ж із 50 претендентів відбирали лише 8 до групи гінекологів, потрапила до найкращих. І досі пам'ятає свою першу операцію, перші прийняті пологи.

– Тоді через максималізм юності думалося: «Як це легко! Я ж усе знаю!» – пригадує, сміючись. – З роками, чим більше працюю, тим більше з'являється приводів для вагань. А тоді, на 6-му курсі, знала лише підручник, але почувалася впевнено.

«Розумій хворих, вони приходять з бідою...»

По закінченні інституту молода лікарка працювала дільничною у Красилівському районі на Хмельниччині,

потім – акушер-гінекологом Старосинявської центральної районної лікарні. Тоді пізнала справжні лікарські будні: нічні виклики, термінові операції, екстремальні ситуації, в яких доводилося швидко й самостійно приймати рішення, щоби врятувати життя.

Якось поскаржилася мамі на втому, а у відповідь почула: «Доню, ти сама собі що долю вибрала. Не скаржся. І вчися розуміти хворих, бо вони приходять до тебе з бідою».

Довелося Марії Іванівні попрацювати і на краю світу, у Приморському краї. Туди призначили дивізійним лікарем її чоловіка. Там Марія Косевич вступила у Владивостоку до клінічної ординатури, а закінчувала навчання вже у Чернівцях. Працювала в міському відділі охорони здоров'я, проте, тут їй не вистачало практики.

1997 року лікар Косевич очолила пологовий будинок №1. Ті непрості часи були скрутними й для медицини. Тож комісія міськради поставила новопризначеному керівникові єдине запитання: «А чи знаєте ви матеріальну базу пологового будинку?..».

– Не боялася, бо до того просто ніколи не працювала головним лікарем. Тож і не знала, що на мене чекає, – пригадує Марія Іванівна. – А коли зрозуміла, треба було не лякатися, а працювати.

За час її господарювання пологовий будинок отримав

вищу кваліфікаційну категорію, створили бактеріологічну лабораторію – вона і нині є найкращою в області. А ще відкрили зал для сімейних пологів, реконструювали відділення реанімації та анестезіології. І, попри всі ці клопоти, Марія Косевич залишалася практикуючим гінекологом. Бо певна: керівник має бути зріцем для підлеглих.

Похресники мамі Марії

Уже кілька років Марія Іванівна очолює гінекологічне відділення. Веде хворих, робить складні операції, допомагає жінкам зберегти вагітність і приймає немовлят. Усе життя перебуваючи біля народження, вона точно знає, що життя починається з ЛЮБОВІ. І чим більше любові дитина отримав від перших днів життя, тим доброшою й людянішою вона зростає.

Серед «своїх немовлят» має чотирьох синопків-похресників. Найстаршому – сімнадцять, найменшому – трохи більше року.

– Ми відповідальні за тих, кого приручили, – стверджує слідом за Екзюпері. – Тому усвідомлюю всю відповідальність за діток, яких тримала до хреста. Я прийняла їх на цей світ, привела до Храму Божого і намагатимусь, скільки зможу, вести по життю.

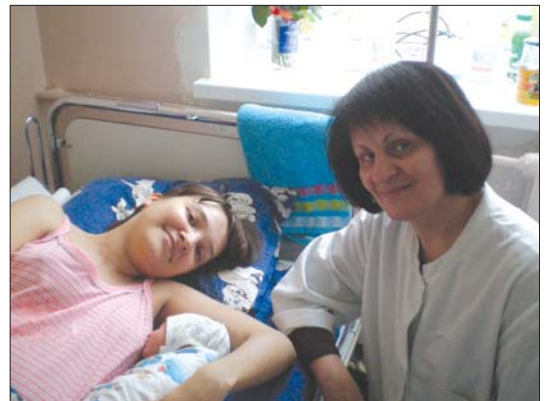
Перед кожною операцією Марія Косевич звертається до Господа, просить, аби дав уміння рукам, знання голові. А тоді впевнено заходить до операційної. І все властяться.

З першого погляду – і на все життя

– Якщо в пацієнта не вкладеш душу, він не одужає, – каже лікар. Тому кожного разу власна душа потребує відновлення та спокою. І все це Марія Іванівна знаходить у родині.

Із чоловіком Вадимом Миколайовичем живуть душа в душу вже понад 30 років.

– Це було кохання з першого погляду, – пригадує Марія



Щаслива мить: щойно прийняла на світ маленького хлопчика

Іванівна. – Я побачила Вадима, коли здавала вступні іспити до медінституту. Біля стенду із запитаннями з фізики стояв високий і дуже гарний хлопець. Він читав перелік уголос і весело казав: «Це я знаю, це теж...». Тоді я подумала: «Який же розумний!».

Коли ж закінчилися вступні випробування і медиків-першокурсників зібрали на посвяту, першим у великому залі відшукала очима того хлопця. І дуже зраділа, що він теж вступив. А після третього курсу вони одружилися.

Якщо на роботі Марія Косевич – керівник, то вдома все інше. Тут головний – чоловік, без любові, підтримки й добrotи якого Марія Іванівна не уявляє свого життя.

Тішить материнське серце і донечка, яка теж стала лікаркою.

– Яна виросла в сім'ї лікарів, тож свідомо обрала професію. Вона бачила, як я залишала вдома

недороблені справи та їхала на виклик, як піднімалася вночі, як виходила рано вранці, а поверталася пізнього вечора. Та все це не злякало її, – каже Марія Іванівна. – Коли вступала до медичного інституту, сказала просто: «Мамо, хочу, як і ти, допомагати людям». Нині Яна працює офтальмологом у Київському центрі мікрохірургії ока. І разом з чоловіком ростить двох донечок, моїх чарівних онучок.

...У цьому храмі домашнього затишку й любові зникають турботи та тривоги цієї успішної, красивої жінки. Тут вона черпає силу й сили. Тут її завжди чекають, люблять і розуміють. Невідомо, що переважило би на терезах її успіху – кар'єра чи сім'я. Та, мабуть, справді щасливою жінка почувається лише за ілюквітної рівності цих двох однаково значимих величин. Марії Іванівні Косевич пощастило досягти такої рівноваги.

Ольга КАМСЬКА-ОПОЛОНІК,
«Версії»



Дві найрідніші душі: мама з донькою



Із чоловіком і старшою онучкою Валерією

Версії

передплатний індекс:

09584

Своє про держреєстрацію
ЧП №260 від 16.10.2003 р.

Редакція не завжди поділяє думку авторів, залишає за собою право редагувати та скорочувати матеріали. Листування лише на сторінках газети. За зміст реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за якість друку несе ТОВ «Буковинський видавничий дім», за доставку – Чернівецька дирекція «Укрпошти». При використанні матеріалів посилення на «Версії» обов'язково вказувати. Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції:
58003, м. Чернівці,
вул. Л. Кобилиць, 21а,
тел./факс 57-19-35
E-mail: versii@ukr.net

Наші реквізити:
Код ЄДРПО 32726216
п/рах. 26004017113743
в ЧФ «УКРЕКСІМБАНК»
МФО 356271

Шеф-редактор
Людмила ЧЕРЕДАРИК

Надруковано
у ТОВ «Буковинський
видавничий дім»
(м. Чернівці, вул. Прутська, 29)
тел. 52-57-41

Засновник: Л.Ф. Чередарик; видавець: МПП «Версії»
Ціна договірної. Зам. №693 Наклад: 17003
№27 (287), 3.07 - 10.07.2009